

נקודת אור בפרשה - להרגיש בצער הזולת - פרשת בהר

נאמר בפסוק: "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך". **כלומר,** כאשר אחיך [והכוונה לכל איש מישראל] נעשה 'מך' [=עני] ואין בידו להשיג צרכי חייו, עליך להחזיק בו כדי שיוכל לחיות עמך.

אומר המלבי"ם: עם ישראל הוא כגוף אחד, וכמו שבגוף כאשר יש כאב באיבר מסוים, ואפילו באצבע קטנה, כל הגוף מרגיש את הכאב הזה וסובל ממנו, **כך גם בעם ישראל,** כאשר יהודי סובל ויש לו כאב כלשהו [ולא דווקא כשהוא עני, אלא גם כשיש לו כאב פיזי, נפשי, רוחני, רגשי או כל כאב אחר], צריכים כל האחרים להרגיש בכאבו ולסבול עמו יחד כאילו היה זה כאבם שלהם.

זו כוונת הפסוק: "וכי ימוך אחיך ומטה ידו", כאשר אחיך עובר תקופה קשה אם בפרנסה ואם בבריאות וכד', זה חייב להיות "עמך", דהיינו, עליך לחוות את מצבו ולהרגיש את צערך, **עד כדי כך** שלא תהיה מסוגל ליהנות משום דבר **בגלל** שחברך נמצא בצער ובמצוקה.

הגמרא (סנהדרין קד:): **מספרת** שהיתה לרבן גמליאל שכנה שמת בנה והיתה בוכה עליו בלילה, שמע רבן גמליאל קולה ובכה כנגדה, עד שנשרו ריסי עיניו. למחר הכירו בו תלמידיו והוציאוה משכונתו. **ויש לשאול:** למה בכה כל כך רבן גמליאל? הרי בבכיו זה הוא לא הגיש שום עזרה פיזית לאותה אשה שמת בנה? **והביאור:** רבן גמליאל כלל לא התכוון לעזור לה, אלא הוא הרגיש את כאבה, חש את צערה, ומחמת כך בכה עד שנשרו ריסי עיניו.

וכל כך - למה? כי ידע רבן גמליאל שכשהזולת מרגיש שיש כאן אדם נוסף שחושב עליו, שמתחלק איתו בכאבו, שמצטער איתו בצערך, ונושא איתו יחד בעול - זה מיקל מעליו את סבלו **ואף שבאמת לא הוגשה לו כל עזרה פיזית!** ואכן, **מחקרים הראו;** שכאשר העניקו לאדם הסובל תחושת אמפתיה ואכפתיות, עוצמת הסבל פחתה בצורה ניכרת ומשמעותית!

סיפור נפלא ובעל מסר עצום מספרים על רופא שיגע במשך שנים בכדי ללמוד את חכמת הרפואה. לפני קבלת התואר הנכסף 'דוקטור לרפואה' היה עליו להבחין אצל פרופסור גדול ומפורסם. נשאל הרופא הסטז'ר: "מה היא רפואה לאדם שנפצע ודמו שותת?" השיב הרופא: "תרופה פלונית". נשאל שוב: "וכשאיך להשיג תרופה זו, מה עושים אז?" "שורפים חתיכת בגד ומניחים על המקום המדמם", ענה הרופא. נשאל בשלישית: "וכשאיך בגד...?!" **כאן כבר נותר הסטז'ר ללא כל תשובה...** בכל שנות לימודיו הרבות לא נתקל ב'סיבוך רפואי' שכזה...

ואכן, תגובתו המרה של הפרופסור הבוחן לא איחרה לבוא; הוא דחה אותו מעל פניו ולא העניק לו את התואר המיוחל. התאכזב הרופא עד למאד וכשדמעות מבצבצות בעיניו, שאל: "אני לא מבין, וכי חוסר ידיעה של שאלה אחת, גורם לאדם להפסיד את המקצוע שהשקיע בו שנים רבות כל כך...?!" "אמנם כן", השיב הפרופסור הדגול, **"אם אינך מרגיש שבשעה שדם שותת מול עיניך ובגד אינו בנמצא, שמחובתך לקרוע פיסת בגד מבגדיך אתה, ובו לרפא את הפצע, אינך ראוי לתפקיד 'רופא', משום שזה ראייה שאכן מצבו של החולה לא נוגע לליבך באמת..."**

אחותו של מרן החזון איש זצ"ל היתה מספרת, שבעיר 'קוסבא' כשהיה אדם חולה שוכב בביתו, כל ילדי האזור לא היו משחקים באותו רחוב; וכי איך אפשר לקפוץ בעליות ברחוב, בשעה שבאחד הבתים יש משפחה השרויה בצער...?!

יעזרנו ה' שנזכה להרגיש את צערך של הזולת ובזכות זה יסיר ה' מעל ישראל כל כאב וצער, ונזכה אך לבשורות טובות, ישועות ונחמות, אמן!